

Frogn kommune
Postboks 10
1441 DRØBAK
postmottak@frogn.kommune.no
therese.aas@frogn.kommune.no

Telefon + 47-48 17 07 85
Org.nr. 975 615 308 MVA
E-post leder@oa.birdlife.no
Internett oa.birdlife.no

Deres ref.

Deres kontaktperson

Vår ref.

Vår kontaktperson

Dato

Ivar Ruud Eide

06.03.2023

Merknader til Solbukta Båtforenings fornyede søknad om forlengelse av båtbygging i Solbukta, Frogn kommune

Innledning

BirdLife Oslo og Akershus (tidligere Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus), Naturvernforbundet i Follo-Moss og Frogn friluftsforum viser til Solbukta Båtforenings søknad av 20.11.2022 om dispensasjon fra plan- og bygningslovens § 1–8 (byggeforsbud i 100-metersbeltet langs sjø). Vedlagt søknaden er en rapport fra Sweco AS om tiltakets påståtte virkninger på naturmangfoldet (*Kartlegging av naturmangfold – Solbukta, Nordre Frogn*, datert 02.11.2022). For øvrig er den nye søknaden i praksis identisk med foreningens søknad av 29.11.2019 om dispensasjon fra reguleringsplanen, det vil si at det fortsatt søkes om å forlenge eksisterende bygging med 50 %. Denne søknaden fikk etter klage fra BirdLife Oslo og Akershus avslag hos Statsforvalteren.

Vi takker for at vi har fått mulighet til å uttale oss til søknaden innen 06.03. I vårt svar vil vi både kommentere søknaden, Swecos rapport og vårt forslag om vern av Solbukta.

Vurdering av søknaden

Som nevnt innledningsvis søkes det om å forlenge dagens bygging, som er på 60 meter og har 48 båtplasser, med ytterligere 30 meter for å få 6 nye båtplasser. I søknaden er det enkelte påstander som vi reagerer på. Det vises blant annet til Sweco-rapporten: *Konklusjonen i konsekvensanalysen er at forlengelsen av bygginga ikke vil medføre negative konsekvenser for naturmangfoldet*. Dette er etter vårt syn en påstand som ikke er godt dokumentert i rapporten. Vi går nærmere inn på det lenger ut i våre merknader.

Det refereres til dette i søknaden: *Vi viser spesielt til at Sweco henviser til at forlengelsen av bygginga er lagt inn i kommuneplanens arealdel av kommunestyret så sent som i 2018. Kommunestyret har ved dette akseptert en forlengelse så fremt den ikke er i strid med vesentlige samfunnsmessige interesser*. Det er ganske oppsiktsvekkende at både Sweco og Solbukta Båtforening kan hevde dette, helt uten noen faglig forankring eller henvisning til aktuelt lovverk. Det arealdelen viser er den faktiske situasjonen, det vil si at det ligger et båtanlegg der i dag på 60 meter. Det betyr selvsagt ingen godkjenning eller aksept fra kommunestyret om å forlenge bygginga seinere. En eventuell utvidelse er søknadspliktig og må ha dispensasjon fra blant annet byggeforsbudet i 100-metersbeltet langs sjø.

Videre står det i søknaden: *Vedrørende forbud mot tiltak i 100-metersbeltet langs sjøen. Forbudet er i første rekke ment for sikre allmennhetens tilgang til sjøen og hindre nedbygging.* Dette er en mangelfull gjengivelse av de faktiske forhold. Byggeforbudet i 100-metersbeltet er hjemlet i plan- og bygningslovens § 1–8, og der heter det: *I 100-metersbeltet langs sjøen og langs vassdrag skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser. Andre tiltak ... enn fasadeendringer kan ikke settes i verk nærmere sjøen enn 100 meter fra strandlinjen målt i horisontalplanet ved alminnelig høyvann.* Med andre ord skal byggeforbudet sikre et knippe av verdier og hensyn, der allmenne interesser er bare ett av formålene.

Vi viser også til Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (fastsatt ved kgl. res. 28.05.2021). Formålet med retningslinjene er å tydeliggjøre nasjonal politikk og sikre nasjonale og regionale interesser i 100-metersbeltet langs sjøen. Kystkommunene i Oslofjordregionen (Oslo, Viken, Vestfold og Telemark) er definert som sone 1 fordi det her er et særlig stort press på arealene. I sone 1 skal planretningslinjene praktiseres strengt, herunder byggeforbudet i 100-metersbeltet.

Båtforeningen hevder også i søknaden, uten nærmere dokumentasjon, at: *Fordelene ved å gi dispensasjon er klart større enn ulempene.* For de seks båteierne som eventuelt får en båtplass er nok fordelene større enn ulempene, men det er et altfor snevert perspektiv. Å bevare lokale og regionale naturverdier må veie tyngre.

Vi peker kort på at det i søknaden ikke nevnes at reguleringsplanens krav om å sette av 0,3 p-plasser/båtplass, det vil si 1,8 p-plasser for de seks nye plassene det søkes om, fravikes. Det betyr at presset på parkeringsplassen i tilknytning til badestranda får økt belastning. I samme retning trekker det faktum at en god del av dagens 48 båtplasser er leid bort til andre enn de som bor i området. De som leier vil i praksis kjøre bil til brygga og bruke parkeringsplassen ved badestranda.

Kommentarer til Swecos rapport om kartlegging av marint naturmangfold

I forbindelse med den nye søknaden om dispensasjon fra pbls § 1–8 ble båtforeningen pålagt av kommunen å gjennomføre en kartlegging av naturmangfoldet. Resultatet er Swecos rapport fra november 2022. Feltarbeid for rapporten ble utført ved Solbukta Båtforenings brygge 14. og 30.09.2022.

Vi refererer fra rapportens sammendrag:

Undersøkelsene viser at det er registrert et bløtbunnsområde av lokal verdi (C-lokalitet) i Solbukta. Det er i tillegg registrert en rekke rødlistede arter (hovedsakelig fuglearter) i og ved området. Supplerende kartlegging har påvist typisk bløtbunnsfauna i området, blant annet spor av børstemark, samt ulike arter av musling og strandsnegl, flatfisk/rødspette og småfisk/kutling. Det er i tillegg registrert to, små forekomster av vanlig ålegras i bløtbunnsområdet. Artssammensetningen i området indikerer at dette er et typisk bløtbunnsområde som har en viktig økologisk funksjon som oppholdssted og næringssøk for blant annet ulike fiskeslag og for fugl.

En samlet vurdering av kunnskapsgrunnlaget indikerer at bløtbunnslokaliteten er regionalt viktig (B-lokalitet). I vurderingen har vi blant annet lagt til grunn at det er registrert flere forekomster av dykk-ender og småvadere i tilknytning til området, inkludert rødlistede arter. Kunnskapsgrunnlaget for å vurdere i hvilken grad området har økologisk funksjon for disse artene er likevel noe begrenset og dette medfører usikkerhet i vår vurdering. Den økologiske tilstanden i området er samtidig noe svekket som følge av fremmedartforekomster (stillehavsøsters) og tett begroing av trådalger/-lurv (eutrofiske forhold).

Datamaterialet i Swecos rapport er basert på *Artskart* (rapportens kap. 3.2) og feltarbeid to dager i september. Dette gir et ufullstendig datamateriale for fugl, pattedyr og til dels annen marin fauna. Artskart er i stor grad basert på det som enkeltpersoner på frivillig basis registrerer og legger inn i artsobservasjoner.no. Det representerer altså ingen fullstendig, fagbasert registrering, men gir en indikasjon på arter som kan påtreffes i et aktuelt område. Ofte er dette det beste vi har, men når Sweco har fått i oppdrag å kartlegge marint naturmangfold i Solbukta, må opplysningene i Artskart definitivt suppleres med separat feltarbeid. Å legge dette feltarbeidet til 14. og 30.09. vitner om liten vilje eller evne til å fange opp det faktiske mangfoldet.

For best mulig resultat må kartleggingen gjøres med gjentakende besøk vårforsommer, i perioden medio mai til medio juni. For relevante artsgrupper som fugl, pattedyr og kystnær flora er det en forutsetning for å fange opp arter som har tilhold her. En del arter fanges opp via Artskart, men det gir et mangelfullt bilde. Til tross for disse metodiske svakhetene framstår Solbukta som det trolig viktigste våtmarksområdet i Frogn og langs hele Nesodden/Frogns østside mot Bunnefjorden.

Videre i rapportsammendraget står dette: *Det planlagte tiltaket er av begrenset omfang og tiltaksområdet berører ikke sårbare naturtyper eller rødlistede arter direkte.*

Det er direkte feil å hevde at et slikt tiltak ikke berører rødlistede arter direkte. En forlenging av brygga vil i enda større grad dele Solbukta i to og gjøre vannfugls bruk av området til næringsøk vanskeligere. De må svømme lenger ut for å krysse bukta, og i tillegg blir det mer båttrafikk inn og ut samt økt støy og forurensning.

Vi siterer videre:

Området er allerede preget av tett bebyggelse, og vi kan derfor forvente at registrerte, rødlistede fuglearter i området er tilpasset eksisterende forhold med hyppig menneskelig ferdsel og båtaktivitet. Vi vurderer derfor at tiltaket ikke vil medføre vesentlig påvirkning på naturmangfold eller vil hindre oppnåelse av miljømålene i vannforskriften, forutsatt at:

- *tiltaket gjennomføres utenom hekkeperioden for fugl (15. april til 15. juli)*
- *etablering av moringer gjennomføres på en skånsom måte som minimerer partikkelspredning*
- *utbygging av båtbygga ikke medfører utslipp av båtseptik og økt organisk belastning i området.*

Dette er en antakelse fra Swecos side som ikke er begrunnet eller dokumentert. Gradvis nedbygging av området og økt aktivitet gir en sumeffekt som er vanskelig å forutsi. I tillegg er det slik at tålegrensene for forstyrrelser varierer fra art til art. Når tålegrensa for en fugleart vil den sky Solbukta, og må da finne alternative områder for næringsøk og hekking. Bryggeutvidelsen vil derfor kunne få en negativ effekt også på lengre sikt.

BirdLifes OAs forslag om vern av Solbukta

I mars 2021 sendte BirdLife OA forslag om vern av Solbukta etter naturmangfoldloven til Statsforvalteren i Oslo og Viken (SFOV). I svar til oss 07.02.23 viser SFOV til at de er midt i en omfattende verneprosess forankret i stortingsmelding 14 (2015–16) *Natur for livet*. Målet er å supplere det eksisterende vernet i Norge med verdifull natur som er dårlig representert.

SFOV peker imidlertid på følgende: *Kommunene har også et selvstendig ansvar for å ta vare på viktige naturkvaliteter. Dette er det mulig å gjøre i medhold av plan- og bygningsloven, enten ved å si nei til tiltak som reduserer naturkvalitetene eller ved aktivt å regulere til naturområde med reservatliknende bestemmelser.*

BirdLife Oslo og Akershus (tidligere Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus), Naturvernforbundet i Follo-Moss og Frogn friluftsforum vil derfor sterkt oppfordre kommunen til å starte et arbeid med sikring av Solbukta ved bruk av plan- og bygningsloven, for eksempel som grønnstruktur med underformål naturområde.

I lys av at Norge nylig har undertegnet FNs naturavtale om å verne 30 prosent av all natur på land innen 2030 kan dette være et positivt bidrag fra Frogn kommune.

Vennlig fuglehilsen



Håkan Billing
leder BirdLife OA

Jan Olav Nybo (signatur)
naturvernkontakt BirdLife OA

Ivar Ruud Eide (signatur)
naturvernkontakt BirdLife Drøbak-Frogn

Nils Thorsen (signatur)
nestleder Naturvernforbundet Follo–Moss

Øystein Gjertsen (signatur)
leder Frogn friluftsforum